

**Громадська організація
«Київська наукова організація
педагогіки та психології»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ**

учасників міжнародної
науково-практичної конференції:

**«СУЧАСНІ ПЕДАГОГІКА
ТА ПСИХОЛОГІЯ: ПЕРСПЕКТИВНІ
ТА ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

10–11 липня 2020 року

Частина II

Київ
2020

УДК 37.01+159.9(063)
С91

Сучасні педагогіка та психологія: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 10–11 липня 2020 року). Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2020. – Ч. II. – 112 с.

УДК 37.01+159.9(063)
С91

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні педагогіка та психологія: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

© Колектив авторів, 2020
© Київська наукова організація педагогіки та психології, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Бабкіна М. І., Волошин М. М.

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ЗБОРУ ІНФОРМАЦІЇ
В ПРОЕКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ 6

Дяченко А. В.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ У СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ..... 10

Іванчук А. В.

ПЕРЕФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ
ЯК ЗАСІБ МОТИВОВАНОГО ЇХ СПРИЙНЯТТЯ
МАЙБУТНІМИ УЧИТЕЛЯМИ ТЕХНОЛОГІЙ..... 13

Кадченко Л. П.

МОЖЛИВОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
В ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ..... 17

Карташова І. І., Пяцько Ю. В.

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НА ЗАНЯТТЯХ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ..... 20

Лукьянов Д. В.

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЕКТНІЙ ТВОРЧОСТІ 23

Луцик Г. О.

РЕФЛЕКСІЯ ЯК АСПЕКТ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ
ПСИХОЛОГІВ ДО РОБОТИ З ПІДЛІТКАМИ,
СХИЛЬНИМИ ДО ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ..... 26

Петренко Ю. І.

ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ
В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ 29

Солдатенко О. І.

ВИКОРИСТАННЯ МІСЦЕВОГО МУЗИЧНОГО ТУРИЗМУ
ПРИ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» ТА «МЕНЕДЖМЕНТ
СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»..... 31

Тигаренко В. В.

РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ
ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ВИКОНАВЦІВ ХУДОЖНЬО-ОФОРМЛЮВАЛЬНИХ РОБІТ 35

СЕКЦІЯ 2. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

Журавко Т. В.

НЕТРАДИЦІЙНЕ МАЛЮВАННЯ – ЯК КРЕАТИВНИЙ МЕТОД
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАННЯ
РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ 39

Петрук В. М., Буднік С. В.

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ..... 42

Ремньова А. Г.

ПАТРІОТИЗМ І ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ..... 45

СЕКЦІЯ 3. ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Білоус Ю. В.

КЛАСИФІКАЦІЯ ВІРШІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ
ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ 49

Паласевич І. Л., Бабій Д. М.

ЕМОЦІЙНО-ВИРАЗНЕ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА..... 52

Таратула С. І.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВЗАЄМОДІЇ ЗДО ТА СІМ'Ї
У ПЕРІОД АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ДО НОВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОЛІ 56

Федорович А. В.

ДИТИНА У ДИСКУРСІ ЛЮДИНОЗНАВЧИХ НАУК..... 59

СЕКЦІЯ 4. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ, ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ

Артюхіна Н. В.

ВПЛИВ САМОУСВІДОМЛЕННЯ НА МІЖОСОБИСТІСНІ
СТОСУНКИ ТА ЕМОЦІЙНЕ ВИГОРАННЯ
СТУДЕНТІВ – ПСИХОЛОГІВ..... 62

Іваненко Б. Б.

Я-ІДЕНТИЧНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ:
СТАТИЧНІ Й ДИНАМІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ..... 66

Іванцев Н. І., Іванцев Л. І.

ПСИХОЛОГІЧНЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО
ЯК ПЕВНИЙ ПІДХІД ДО ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТУ
У ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я..... 69

Каліщук С. М. ДИНАМІКА СМИСЛОВОЇ АРХІТЕКТОНІКИ СВІДОМОСТІ: ЕМПІРИЧНИЙ РІВЕНЬ	73
Сімовоник А. І. САМОДЕТЕРМІНАЦІЯ, САМОСТАВЛЕННЯ ТА АВТОРСЬКИЙ ЖИТТЄВИЙ ВИБІР ЯК ПОКАЗНИКИ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ ОСОБИСТОСТІ.....	77
Чернявська Т. П., Єрмакова А. С. СЕКСУАЛЬНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ЯК ПСИХОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА..	81
СЕКЦІЯ 5. ПЕДАГОГІЧНА ТА ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ	
Велитченко Л. К., Песчанська К. С. ГОТОВНІСТЬ УЧНІВ ДО ПЕРЕХОДУ З ПЕРШОГО НА ДРУГИЙ ЩАБЕЛЬ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	85
Костенко О. Р. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТРУДНОЩІВ РОЗВИТКУ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ.....	89
Романець З. О. ІДЕЯ КОНЦЕПЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО ГОМЕОСТАЗУ.....	92
Уляницька Н. І. ОБРАЗ УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ У СПРИЙМАННІ ВИХОВАНЦІВ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	96
СЕКЦІЯ 6. СПЕЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ	
Кукса Е. В. ОСОБЛИВОСТІ ДОВІЛЬНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ В НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ЗПР	98
СЕКЦІЯ 7. ПСИХОЛОГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ	
Горобець О. В. РОБОТА ПСИХОТЕРАПЕВТА З ПСИХОТРАВМОЮ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ СУЧАСНОСТІ.....	101
СЕКЦІЯ 8. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ; ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ	
Кондрук І. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОСВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ.....	106

СЕКЦІЯ 2. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

Журавко Т. В., викладач-стажист кафедри психології та педагогіки розвитку дитини

*Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
м. Умань, Черкаська область, Україна*

НЕТРАДИЦІЙНЕ МАЛЮВАННЯ – ЯК КРЕАТИВНИЙ МЕТОД ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАННЯ РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Вступ. На сучасному етапі розвитку нашої держави стратегічними завданнями реформування освіти в Україні є формування освіченої, творчої особистості, становлення її фізичного і морального здоров'я, забезпечення пріоритетності розвитку людини, відтворення й трансляції культури і духовності, а також виведення освіти в Україні на рівень освіти розвинутих країн світу шляхом докорінного реформування її концептуальних, структурних, організаційних засад.

Сучасне суспільство все більше потребує творчої особистості, яка має високий рівень адаптації і самореалізації, проєктує своє майбутнє, свій шлях, ставить перед собою чіткі завдання самовиховання, самовдосконалення та самоосвіти.

Креативність є характерною ознакою творчої людини, яка здатна за власною ініціативою реалізувати свій потенціал, з вибором відповідних способів. Це потребує зміни педагогічного супроводу, спрямування його на розвиток креативного середовища в освітній установі [4].

Актуальність сучасних досліджень.

У наш час проблема художньо-естетичного виховання, розвитку особистості, формування її естетичної культури одне з найважливіших завдань системи освіти. Зазначена проблема розроблена досить повно в працях вітчизняних і закордонних педагогів і психологів. Серед них Д. Н. Джола, Д. О. Леонт'єв, Б. Т. Лихачов, А. С. Макаренко, А. А. Мелик-Пашаєв, Б. М. Неменський, В. О. Сухомлинський, Е. М. Торошилова В. Н. Шацька й інші. У використаній літературі є безліч різних підходів до визначень понять, вибору шляхів і засобів естетичного виховання.

Мета. Арт-терапія – один з глибоких методів в арсеналі психологів і психотерапевтів. Малюючи, займаючись ліпленням або описуючи в літературній формі свою проблему або настрій, ви неначе одержуєте задоволене послання від самих себе, з власної підсвідомості.

Виклад основного матеріалу.

Арт-терапія – це лікування за допомогою залучення дитини до мистецтв. При цьому дитина навчається спілкуватися з навколишнім світом на рівні екосистеми, використовуючи образотворчі, рухові та звукові засоби. Вона дає змогу самостійно висловлювати свої почуття, потреби та мотивацію своєї поведінки, діяльності і спілкування, необхідні для її повноцінного розвитку та пристосування до навколишнього середовища. Через малюнок або інший вид творчої діяльності дитина може «виплеснути» негативне та поділитися позитивними емоціями [1].

Формування естетичних почуттів починається з раннього дитинства. Дошкільний вік – це період первісного фактичного складання особистості. Діти дошкільного й шкільного віку з більшим бажанням будують замки й фортеці зі снігу, мокрому піску або кубиків, забивають цвяхи, з не меншим старанням малюють олівцями, фарбами або крейдою. Батьки повинні завжди підтримувати, а не гальмувати ці природні потреби дітей [2].

Дошкільний вік – найважливіший етап розвитку й виховання особистості. Це період прилучення дитини до пізнання навколишнього світу, період його початкової соціалізації. Саме в цьому віці активізується самостійність мислення, розвивається пізнавальний інтерес дітей і допитливість. Це період, коли творча діяльність може стати й найчастіше є стійким захопленням не тільки особливо обдарованих, але й майже всіх дітей, тобто, захоплюючи дитину в казковий мир мистецтва, ми непомітно для нього розвиваємо в нього уяву та здібності.

Зображувальна діяльність має надзвичайно важливе значення для всебічного розвитку особистості. В процесі створення зображення у дитини формуються такі якості, як спостережливість, естетичне сприйняття, художній смак та, звичайно, творчі здібності. Малюючи, дитина виражає власний емоційний стан, своє ставлення до навколишнього світу. Доступними для свого віку засобами малює самостійно створює прекрасне і вчиться бачити прекрасне в оточуючому її світі. В. О. Сухомлинський наголошував: «Витоки здібностей та обдарованості дітей на кінчиках пальців. Від пальців, образно кажучи, йдуть найтонші нитки-струмочки, які живить джерело творчої думки. Іншими словами, чим більше майстерності в дитячій руці, тим розумніша дитина». Під час виконання роботи із зображувальної діяльності дитина постійно тренує рухи пальців рук [1].

Малювання нетрадиційними техніками допомагає прищепити любов до зображувального мистецтва та викликає цікавість до малювання, бажання малювати ще більше. Нетрадиційні техніки малювання викликають у дітей безліч позитивних емоцій, відкривають можливості використовувати добре знайомі їм предмети в якості художніх матеріалів. Незвичні техніки малювання зацікавлюють дітей, сприяють розвитку творчості у всіх, без винятку. Під час малювання нетрадиційними техніками дошкільники отримують знання про

зображувально-виражальні можливості матеріалів, оволодівають технічними прийомами роботи з ними та послідовністю виконання образотворчого процесу. У дітей задіюються всі можливі сенсомоторні рецептори. Вони вчаться створювати гарні зображення, радіти їм, вірити в свої сили, координувати дії ока, руки, кисті. Завдяки нетрадиційним технікам дитячі малюнки стають змістовніші, привабливіші, виразніші, емоційніші. Навчившись виражати свої почуття на папері (і не тільки), дошкільники краще розуміють почуття інших, вчаться долати сором'язливість, страх перед малюванням, перед тим, що нічого не вийде, проявляють свої нахили, здібності, обдарування, уяву, фантазії. Важливо, що кожна дитина вчиться працювати на своєму рівні здібностей [3].

Висновки. Нетрадиційна образотворча діяльність відіграє важливу роль у загальному психічному розвитку дитини. Адже найкоштовнішим є не кінцевий продукт – малюнок, а розвиток особистості в собі, у своїх здібностях, самоідентифікації у творчій роботі, цілеспрямованість діяльності.

Для найбільшої результативності розвитку художньо-творчих здібностей необхідно застосовувати цікаві заняття. Мета цікавих занять – створювати стійку мотивацію, прагнення висловити своє ставлення, настрій в образі. Таким чином, заняття цікавого характеру, особливо з використанням нетрадиційних технік та матеріалів є вирішальним чинником художнього розвитку дітей.

Література:

1. Демчук М. Нетрадиційні техніки. Палітра педагога. 2001. № 3. С. 22–25.
2. Іванчук М. Інтегрований урок як специфічна форма організації навчання. Початкова школа. 2004. № 5. С. 10–13.
3. Могильовський В. Від задуму до втілення. Київ: Радянська школа, 1989. С. 25–40.
4. Чигрина В. Технології розвитку креативності в процесі навчання. Джерело. № 25–32 серпень. 2011. С. 45–46.